

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ ๒ สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดินโทร.๑๒๘๓

ที่ กษ ๐๘๐๔.๐๗/๖๗๕

วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปผลการส่งเสริมการพัฒนาคู่มือโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เรียน ผอ.สวพ. ผ่าน ผอ.กพฐ.๒

ตามแบบกำหนดและประเมินตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์ของประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ให้ข้าราชการอบรมศึกษาการพัฒนาความรู้ โดยพัฒนาครบถ้วนตามเงื่อนไขของหลักสูตร อย่างน้อย ๒ เรื่อง (ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาคู่มือ) และมีการสรุปบทเรียน ๑ เรื่องส่งให้ผู้บังคับบัญชา นั้น

ข้าพเจ้า นายพิทยา โยธาสุข ตำแหน่ง นายช่างโยธาปฏิบัติงาน กลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ ๒ สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้ผ่านการพัฒนาคู่มือ จำนวน ๒ หลักสูตร ได้แก่ ๑.หลักสูตรความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล/DQ (Digital Intelligence) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (TDGA e-Learning) สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล ThailandDigital Government Academy ๒.หลักสูตรแนวทางปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ๒/๒๕๖๕ โดยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ e-Training กรมพัฒนาที่ดิน ทั้งนี้ได้อบรมเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดแนบปรากฏตามสำเนาประกาศนียบัตรและรายงานสรุปบทเรียนจำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายพิทยา โยธาสุข)

นายช่างโยธาปฏิบัติงาน

(นายวีระพงษ์ พิกุลประยงค์)

ผู้อำนวยการกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่ ๒

- ทรง

- ผบ. พชอ (คุณทศพรพร)

เพื่อรวบรวม

(นายจักรกฤษณ์ มีไย)

ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน

รายงานสรุป
ผลการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy

๑. หัวข้อพัฒนาความรู้

เรื่อง ความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence)

คำอธิบาย

หลักสูตรนี้พัฒนาขึ้นโดยอ้างอิงและประยุกต์ใช้กรอบมาตรฐานความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence) จาก DQ Institute และกรอบสมรรถนะพลเมืองดิจิทัลตามแนวทางของ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) ภายใต้หลักสูตร ETDA Digital Citizen (EDC / EDC Plus) เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย โดยครอบคลุม ๕ ด้านสมรรถนะหลักได้แก่

- ๑.อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity)
- ๒.การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (Digital Use)
- ๓.การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital Security)
- ๔.การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication)
- ๕.การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy)

มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะเชิงปฏิบัติ และทัศนคติที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ตระหนักรู้ถึงความสำคัญ และมีทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เท่าทันภัยคุกคามไซเบอร์ รู้วิธีการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการทำงานได้อย่างปลอดภัย

๒. แนวคิดและองค์ประกอบสำคัญในการใช้งาน (Digital Intelligence)

ความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence Quotient) ชัดความสามารถทางสังคม อารมณ์ และการรับรู้ ที่ช่วยให้มนุษย์สามารถเผชิญกับความท้าทายและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญ ๘ ด้านตามกรอบมาตรฐานสากลของ DQ Institute ประกอบด้วย ๘ ทักษะหลัก ดังนี้

๑. ทักษะการสร้างอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Identity): ความสามารถในการสร้างและบริหารจัดการตัวตนหรือภาพลักษณ์ที่ดีของตนเองทั้งในโลกออนไลน์และโลกความจริง

๒. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Digital Use): ความสามารถในการควบคุมเวลาการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตให้อยู่ในระดับที่สมดุล ไม่เสพติดหน้าจอ

๓. ทักษะการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Digital Safety / Cyberbullying): ความสามารถในการป้องกัน ตรวจสอบ และรับมือกับการคุกคามหรือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ได้อย่างเหมาะสม

๔. ทักษะการรักษาความปลอดภัยของตนเอง (Digital Security): ความสามารถในการปกป้องข้อมูลตนเองจากการโจมตีทางไซเบอร์ เช่น การตั้งรหัสผ่านที่ปลอดภัยและการหลีกเลี่ยงมัลแวร์

๕. ทักษะการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Management): ความสามารถในการจัดการและตระหนักรู้เรื่องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลตนเองและผู้อื่นที่แชร์บนโลกออนไลน์

๖. ทักษะการคิดวิเคราะห์และมีวิจารณญาณ (Critical Thinking / Digital Literacy): ความสามารถในการแยกแยะระหว่างข้อมูลจริงกับข้อมูลเท็จ ข่าวปลอม หรือเนื้อหาที่ชวนเชื่อ

๗. ทักษะการใช้สื่อดิจิทัลด้วยความเห็นอกเห็นใจ (Digital Emotional Intelligence): ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและเคารพผู้อื่นในโลกออนไลน์ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและปราศจากการทำร้ายกันทางวาจา

๘. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Communication / Management): ความสามารถในการบริหารจัดการการสื่อสารและรักษามารยาททางสังคมในการใช้งานดิจิทัลร่วมกับผู้อื่น

๓. สรุปเนื้อหาความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence)

ความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) เป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับตน รู้ผิดรู้ถูก และรู้เท่าทัน เป็นบรรทัดฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่าง

เหมาะสม มีความรับผิดชอบ เรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด และปลอดภัย พลเมืองดิจิทัลจึงต้องตระหนักถึงโอกาสและความเสี่ยงในโลกดิจิทัล เข้าใจถึงสิทธิและความรับผิดชอบในโลกออนไลน์ ความเป็นพลเมืองดิจิทัล นับเป็นมาตรฐานหนึ่งด้านทางเทคโนโลยีการศึกษาที่เสนอโดยสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (ISTE : International Society for Technology in Education) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความเข้าใจประเด็นทางสังคม วัฒนธรรม และความเป็นมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และปฏิบัติตน

อย่างมีจริยธรรมและตามครรลองกฎหมายให้ใช้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างปลอดภัย ถูกกฎหมาย ซึ่งมีความสำคัญในทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะสำคัญที่จะทำให้เป็นพลเมืองดิจิทัลที่สมบูรณ์

๑. Technology Basics (ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี)

เริ่มตั้งแต่การใช้งาน Web Browser เข้าใจคอนเซ็ปต์การติดตั้งซอฟต์แวร์ การเชื่อมต่อ Network เบื้องต้น การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การจัดการกับฮาร์ดแวร์ เช่น การตั้งค่าเครื่องพิมพ์ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่เมื่อก่อนหากอยู่ในสำนักงานก็สามารถเรียกไอทีซัพพอร์ตมาช่วยดูให้ได้ แต่เมื่อต้องทำงานแบบ Work from Home หรือกรณีที่ไม่มีความรู้ไอทีมาช่วยดูแล การรู้วิธีทำงานเบื้องต้นของระบบต่าง ๆ จะช่วยให้เราสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเองได้

๒. Digital Citizenship (ทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัล)

หมายถึงเมื่อเราต้องใช้ชีวิตไปพร้อม ๆ กับเทคโนโลยี แน่ใจว่าเรามีทั้งประโยชน์ และข้อควรระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี เราควรต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี นโยบายการใช้งานต่าง ๆ การให้ความยินยอมในการเข้าถึงข้อมูล ทุกสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องระวังตัว เพื่อที่จะได้รับทราบว่าตัวเรานั้นกำลังถูกใครคุกคามหรือขโมยข้อมูลส่วนบุคคลอยู่หรือไม่ และในทางกลับกันเราเองกำลังกำลังทำสิ่งเดียวกันนั้นกับผู้อื่นอยู่หรือไม่

๓. Information Management (ทักษะการจัดการสารสนเทศ)

คำนี้เมื่อแปลเป็นภาษาไทยอาจมีความหมายไม่ค่อยชัดเจนนัก แต่เราจะขยายความให้อีกนิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ต้องการ โดยเฉพาะเรื่องการค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาข้อมูลในไฟล์ ข้อมูลบนเว็บเพจ รวมไปถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดต่าง ๆ การเข้าถึงและนำไปใช้ในแง่ของลิขสิทธิ์ ทั้งข้อมูลที่เป็น Public Domain และแบบ Creative Commons เพราะทุกผลงานไม่ว่าจะเป็นงานเขียน ศิลปะ เพลง ภาพถ่าย หรือข้อมูลใดก็ตามที่ได้รับการสร้างสรรค์รวบรวมขึ้นเป็นชิ้นงานใหม่ ทุกอย่างล้วนมีลิขสิทธิ์ในตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องจดลิขสิทธิ์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องทราบว่าสิ่งใดนำมาใช้ได้ สิ่งใดนำมาใช้ไม่ได้ ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อนหรือไม่

๔. Content Creation (ทักษะการสร้างสรรคเนื้อหา)

ในที่นี้เราหมายรวมถึงคอนเทนต์ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นงานเอกสาร งานนำเสนอ งานด้านคำนวณกับการทำงานบนสเปรดชีต การจัดระเบียบเรียบเรียงเนื้อหา ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา การนำเสนอเนื้อหาสื่อดิจิทัลทั้งแบบภาพนิ่ง และเคลื่อนไหว ซึ่งพลเมืองยุคดิจิทัลนั้นเรียกได้ว่ามีความรอบรู้ในทักษะหลากหลายแขนง สามารถรับมือกับเทคโนโลยีได้ทุกรูปแบบ และนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้เป็นอย่างดี การเข้าใจโครงสร้างหรือวิธีการทำงานเบื้องต้นนั้นจะช่วยให้สามารถต่อยอดพัฒนาความรู้ และประหยัดเวลาในการทำงานได้มากกว่ายุคที่ดิจิทัลยังไม่เฟื่องฟู

๕. Communication (ทักษะด้านการสื่อสาร)

เริ่มต้นตั้งแต่การเลือกแพลตฟอร์มที่เหมาะสมในการสื่อสาร เพราะไม่ว่าจะสื่อสารเรื่องอะไรก็แล้วแต่ การเลือกช่องทาง และกลุ่มผู้รับสารที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สิ่งสำคัญคือการเรียนรู้ว่าวิธีการสื่อสารตอบโต้ในสื่อต่าง ๆ แบบไหนมีดี แบบไหนไม่ดี แบบไหนที่อาจมีผลกระทบตามมา รวม

ไปถึงการสื่อสารด้านการค้าขายบนแพลตฟอร์มดิจิทัลด้วย เพราะเดี๋ยวนี้ใคร ๆ ก็เริ่มหันมาจับธุรกิจและก้าวเข้าสู่โลกออนไลน์กันแล้ว การมีทักษะการสื่อสารที่ดีจะช่วยส่งเสริมกิจการให้ดีขึ้น หรือในมิติของการเป็นผู้ซื้อ เราก็จำเป็นต้องมีความรู้เบื้องต้นด้านการชำระเงิน ข้อควรระวังความปลอดภัย ทำอย่างไรจะไม่ถูกโกง ทุกสิ่งล้วนเกี่ยวข้องกับการสื่อสารทั้งสิ้น

๖. Collaboration (ทักษะด้านการทำงานร่วมกัน)

บางคนอาจสงสัยว่าการทำงานร่วมกันเกี่ยวข้องอย่างไรกับการเป็นพลเมืองดิจิทัล แต่สิ่งที่เราจะพูดถึงนี้ไม่ใช่การทำงานร่วมกันในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่คือการแชร์ไฟล์เพื่อทำงานร่วมกันบนเครือข่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะบนระบบ Cloud ซึ่งเมื่อคลาวด์ช่วยให้เราสามารถทำงานจากที่ไหนก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเรื่องที่ดี แต่ก็มีข้อที่ต้องระวังเช่นกันหากต้องทำงาน หรือใช้ไฟล์ร่วมกันกับเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ๆ แน่นอนว่าเมื่อทำงานไปสักพักย่อมจะเกิดคำถามว่าใครปรับแก้ตรงไหน ใครใช้งานคนล่าสุด ถ้าทำงานพร้อมกันไฟล์งานจะทับกันจนข้อมูลหายไหม สิ่งเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ วิธีการทำงานของระบบเพื่อที่จะได้สามารถใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงมารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่นก็เป็นอีกเรื่องที่ควรใส่ใจ เช่น เมื่อมีการประชุมหรือสัมมนาออนไลน์ เราควรที่จะเป็นผู้รับฟังที่ดีเมื่อเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ เป็นฝ่ายนำเสนอ ปิดไมค์ และสอบถามเมื่อถึงช่วงเวลา ไม่พูดแทรก ไม่ขัดจังหวะ และในขณะเดียวกันเมื่อเราต้องเป็นฝ่ายนำเสนอ ก็ควรจะฝึกใช้งานระบบต่าง ๆ ให้พร้อม เพื่อให้ไม่ติดขัดในการทำงานร่วมกัน ถึงจะเป็นทักษะเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็ช่วยรักษาระดับความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

๗. Safety and Security (ความมั่นคงและการรักษาความปลอดภัย)

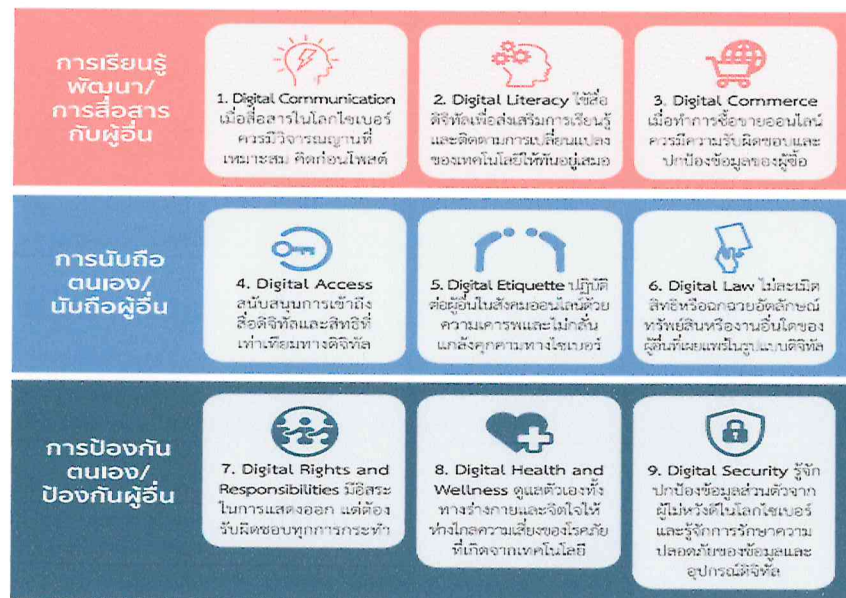
เมื่อชีวิตก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลก็จำเป็นต้องใส่ใจเรื่องความปลอดภัยทั้งในแง่ของอุปกรณ์ และความปลอดภัยของตัวบุคคล เพราะโลกดิจิทัลนั้นเชื่อมต่อถึงกันได้หมด ดังนั้นความเสี่ยงในการถูกลิขิตรอนความปลอดภัยจึงมีช่องโหว่มากขึ้น การจะเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีนั้นควรรู้ว่าวิธีไหนที่สามารถรักษาความปลอดภัยให้กับข้อมูลของตนเองได้ ตั้งแต่วิธีพื้นฐานอย่างการตั้งรหัสผ่านเพื่อป้องกันผู้ไม่เกี่ยวข้อง การปกป้องข้อมูลจากไวรัส หรือสิ่งอื่นที่จะมาเจาะข้อมูลของเรา นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่เราจะต้องปกป้องคือ การปกป้องสุขภาพและจิตใจที่อาจเกิดขึ้นจากการได้รับผลกระทบจากโลกดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการเสพติดอุปกรณ์ดิจิทัล ความทรุดโทรมของร่างกายเมื่อต้องใช้งานอุปกรณ์ดิจิทัลในระยะยาว (ออฟฟิศซินโดรม) ผลกระทบจากการโพสต์สื่อเชิงลบหรือไม่เหมาะสม การถูกรังแกบนโลกออนไลน์ การถูกคุกคามทางออนไลน์

ความฉลาดทางดิจิทัล เป็นผลจากศึกษาและพัฒนาของ DQ institute หน่วยงานที่เกิดจากความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชนทั่วโลกประสานงานร่วมกับ เวลด์อีโคโนมิกฟอรัม (World Economic Forum) ที่มุ่งมั่นให้เด็ก ๆ ทุกประเทศได้รับการศึกษาด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัยด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความฉลาดทางดิจิทัล เป็นกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมของความสามารถทางเทคนิคความรู้ความเข้าใจและความคิดทางสังคมที่มีพื้นฐานอยู่ในค่านิยมทางศีลธรรมที่ช่วยให้บุคคลที่จะเผชิญกับความท้าทายทางดิจิทัล ความฉลาดทางดิจิทัล มีสามระดับ ๘ ด้าน และ ๒๔ สมรรถนะที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทศคติและค่านิยม โดยบทความนี้จะกล่าวถึงทักษะ ๘ ด้านของความฉลาดดิจิทัล

ในระดับพลเมืองดิจิทัล ซึ่งเป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อในรูปแบบที่ปลอดภัยรับผิดชอบ และมีจริยธรรม ดังนี้

๑. การรักษาสัญลักษณ์ที่ดีของตนเองในโลกดิจิทัล (Digital Citizen Identity)

การบริหารจัดการอัตลักษณ์ที่ดีของตนเองไว้ได้ทั้งในโลกออนไลน์และโลกความจริง อัตลักษณ์ที่ดีคือการใช้สื่อดิจิทัลสร้างภาพลักษณ์ในออนไลน์ของตนเองในแง่บวก ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ การแสดงความรู้สึก การกระทำต่าง ๆ บน Social Media รวมถึงการรับข้อมูลข่าวสาร การส่งต่อที่เป็นการกระทำที่ผ่านการคิดก่อนทำ รู้จักการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยไม่ผิดกฎหมาย ศีลธรรม หรือจรรยาบรรณ เป็นทักษะพื้นฐานที่จะช่วยให้สามารถใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ปลอดภัย และมีจริยธรรม

๒. การบริหารจัดการปริมาณการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Balanced Use of Digital Technology)

การจัดสรรเวลาในการทำงานเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมถึงการใช้เวลาไปกับเครื่องมืออุปกรณ์ดิจิทัล หรือ สื่อ Social Media อย่างสมดุล ทั้งนี้ การบริหารเวลาไม่สมดุลจะส่งผลกระทบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบในโลกของความเป็นจริง และส่งผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสายตา การพักผ่อนไม่เพียงพอ ภาวะติดจอ ออฟฟิศซินโดรม และโรคภัยต่าง ๆ ที่จะตามมา

๓. การจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ (Conduct Cyber-Risk Management)

ความสามารถในการป้องกันตนเอง การกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์คล้ายกันกับการกลั่นแกล้งในรูปแบบอื่น หากแต่การกลั่นแกล้งประเภทนี้จะกระทำผ่านสื่อออนไลน์ เช่น ชูทำร้าย คุกคามทางเพศผ่านสื่อ การใช้ถ้อยคำหยาบคาย การแอบอ้างตัวตน โดยพลเมืองดิจิทัลจะต้องมีความรู้เท่าทัน มีภูมิคุ้มกันในการรับมือและจัดการกับ สถานการณ์การกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ตได้ถูกต้องและชาญฉลาด

๔. การจัดการความปลอดภัยด้านไซเบอร์ (Personal Cyber Security Management)

เป็นความสามารถในการตรวจสอบ การป้องกัน และ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ป้องกันด้วยการสร้างระบบความปลอดภัย และป้องกันการโจรกรรมข้อมูลหรือการถูกโจมตีออนไลน์ได้ รวมไปถึงการปกป้อง

อุปกรณ์ดิจิทัล ข้อมูลที่จัดเก็บไว้ และข้อมูลส่วนตัวไม่ให้เสียหาย สูญหาย หรือถูกโจรกรรม อาจจะมีการตั้งรหัสที่ครอบคลุมปลอดภัย มีการแจ้งเตือนทางอีเมลเมื่อมีการเข้าสู่ระบบ ไม่เข้าเว็บไซต์ที่อันตราย เป็นต้น

๕. ความเห็นอกเห็นใจและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นในโลกดิจิทัล (Digital Empathy)

ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น การตอบสนองความต้องการของผู้อื่น โดยลักษณะผูกมิตร การแสดงน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่น การเป็นกระบอกเสียงในเรื่องที่ดีหรือช่วยเหลือผู้อื่น การเผยแพร่เพื่อให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ การคอมเมนต์ในเชิงบวก เป็นต้น

๖. การจัดการร่องรอยทางดิจิทัล (Digital Footprints Management)

เป็นความเข้าใจธรรมชาติของการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลว่าจะหลงเหลือร่องรอยของข้อมูลทิ้งไว้เสมอ และอาจส่งผลกระทบในการใช้ชีวิตจริง เช่น การลงทะเบียน อีเมล การโพสต์ข้อความหรือรูปภาพ เมื่อถูกส่งเข้าโลกออนไลน์แล้ว จะทิ้งร่องรอยข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้งานไว้ ให้ผู้อื่นสามารถติดตามได้ และจะเป็นข้อมูลที่ระบุตัวบุคคลได้อย่างง่ายดาย ฉะนั้น พลเมืองดิจิทัลจะต้องมีการคิดวิเคราะห์ก่อนกระทำเสมอ

๗. การบริโภคสื่อและข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ (Media and Information Literacy)

ความสามารถในการคิดและตัดสินใจของบุคคล มีความรู้เท่าทันสื่อและรูปแบบการหลอกลวงที่มากับโลกออนไลน์ มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสารที่ได้รับมาว่า เชื่อถือได้หรือไม่ กระทำตามได้หรือไม่ เป็นประโยชน์และมีแหล่งที่มาอ้างอิงแน่ชัดหรือไม่

๘. การจัดการความเป็นส่วนตัว (Privacy Management)

รู้จักป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง เช่น ปกปิดการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ในเว็บไซต์ การแชร์ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยเครื่องมือดิจิทัล เพื่อรักษาความเป็นส่วนตัวความเป็นส่วนตัวในโลกออนไลน์ การจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์ส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการขโมยข้อมูล อัตลักษณ์ รวมถึง การใช้ดุลยพินิจปกป้องข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นด้วย

๙. ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

ความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence Quotient) คือกลุ่มความสามารถทางสังคม อารมณ์ และการรับรู้ที่ช่วยให้มนุษย์เราปรับตัวและรับมือกับความท้าทายในโลกดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย

๑. ปกป้องตนเองจากภัยไซเบอร์: ช่วยให้รู้เท่าทันการคุกคามทางออนไลน์ (Cyberbullying) และป้องกันข้อมูลส่วนตัวหรือการโจรกรรมข้อมูลได้ดีขึ้น

๒. สร้างสมดุลในชีวิต: บริหารเวลาการใช้อุปกรณ์หน้าจอ (Screen Time Management) ได้อย่างเหมาะสมไม่ให้โลกออนไลน์กระทบต่อสุขภาพและชีวิตจริง

๓. สร้างภาพลักษณ์เชิงบวก: พัฒนาอัตลักษณ์ดิจิทัลที่ดี (Digital Citizen Identity) รู้จักคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่ใช่ถ้อยคำสร้างความเกลียดชัง

๔. เพิ่มโอกาสในการทำงานระดับสากล: เปลี่ยนสถานะจากผู้บริโภคเฉยๆ ให้กลายเป็นผู้สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั่วโลกได้อย่างราบ

๕. ประโยชน์ที่ได้รับต่อองค์กรหน่วยงาน

ความฉลาดทางดิจิทัลระดับสากล DQ (Digital Intelligence) คือกลุ่มทักษะทางสังคม อารมณ์

และ

การรับรู้ที่ช่วยให้บุคคลปรับตัวและเผชิญความท้าทายในโลกดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุด

๑. ยกระดับความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity): บุคลากรมีความตระหนักรู้ในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลองค์กร ป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลลับ และรับมือกับการคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างถูกต้อง

๒. สร้างเสริมภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ: พนักงานรู้วิธีสร้างอัตลักษณ์และสื่อสารอย่างเหมาะสมบนโลกออนไลน์ ช่วยรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิขององค์กรไม่ให้เกิดความเสียหายจากโซเชียลมีเดีย

๓. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกัน: ส่งเสริมทักษะความฉลาดทางอารมณ์ดิจิทัล (Digital Empathy) ทำให้การประสานงานผ่านเครื่องมือดิจิทัลราบรื่น ลดความขัดแย้ง และสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี

๔. ขับเคลื่อนนวัตกรรมและความสามารถในการแข่งขัน: กรอบความคิด DQ ช่วยให้องค์กรเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) ได้เร็วขึ้น พนักงานมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีใหม่มาแก้ปัญหาและต่อยอด

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

พทยา โยธาสุข

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
Digital Literacy : ความฉลาดทางดิจิทัล
(Digital Intelligence)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

กรมพัฒนาที่ดิน

ใบประกาศนียบัตรให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายพิทยา ไยราสุข

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training
หลักสูตร “แนวทางปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รุ่น 02 ปี 2569”

วันที่ 2/2569 : เมษายน 2569 - กันยายน 2569

(นางสาวสุมิตรา วัฒนา)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน